

Analiza oddziaływania na środowisko

Nazwa Wnioskodawcy: Powiat Żagański

Tytuł projektu: Termomodernizacja Zespołu Szkół Technicznych i Ogólnokształcących w Żaganiu przy ul. Gimnazjalnej 13

I. FORMULARZ W ZAKRESIE OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO Z UWZGLĘDNIENIEM ZASADY „NIE CZYŃ POWAŻNEJ SZKODY” *Do No Significant Harm (DNSH)*

1. Zgodność projektu z polityką ochrony środowiska i zrównoważoną środowiskowo działalnością gospodarczą

1.1 Jak projekt wpisuje się w politykę ochrony środowiska i zrównoważoną działalność gospodarczą?

Analizowany projekt wnosi istotny wkład w realizację celu środowiskowego wskazanego w art. 9 lit. a rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852, tj. łagodzenia zmian klimatu. Szczegółową argumentację, w szczególności w zakresie spełnienia technicznych kryteriów kwalifikacji dot. istotnego wkładu w łagodzenie zmian klimatu określonych w załączniku I do rozporządzenia delegowanego Komisji nr 2021/2139 z dnia 4 czerwca 2021 r. dla głównej działalności analizowanego projektu (renowacja istniejących budynków) przedstawiono w pkt 4.1 niniejszej analizy. W tamtym miejscu przedstawiono również analizę spełnienia kryteriów technicznych określonych w załączniku II do ww. rozporządzenia delegowanego dla zasady DNSH w ramach celu „łagodzenie zmian klimatu” – w odniesieniu zarówno do głównej działalności analizowanego projektu, jak i dla działalności pobocznych. W ten sposób dodatkowo zweryfikowano czy projekt nie wyrządza znaczących szkód w odniesieniu do celu „łagodzenie zmian klimatu”.

Dla pozostałych celów środowiskowych wskazanych w art. 9 lit. a rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 nie zidentyfikowano okoliczności uzasadniających wnoszenie przez analizowany projekt istotnego wkładu w ich realizację. Przeanalizowano jednak, w odniesieniu zarówno do głównej działalności analizowanego projektu, jak i dla działalności pobocznych, czy nie wyrządza on znaczących szkód w odniesieniu do tych celów środowiskowych, tj. czy spełnia techniczne kryteria kwalifikacji dla zasady DNSH. Dla celu „adaptacja do zmian klimatu” (art. 9 lit. b rozporządzenia 2020/852) szczegółowe informacje w tym zakresie przedstawiono w pkt 5.1 niniejszej analizy, dla celu „zrównoważone wykorzystanie i ochrona zasobów wodnych i morskich” (art. 9 lit. c rozporządzenia 2020/852) – w pkt 6.3 niniejszej analizy, dla celu „przejsie na gospodarkę o obiegu zamkniętym” (art. 9 lit. d rozporządzenia 2020/852) – w pkt 7.2 niniejszej analizy, dla celu „zapobieganie zanieczyszczeniu i jego kontrola” (art. 9 lit. e rozporządzenia 2020/852) – w pkt 8.1 niniejszej analizy, natomiast dla celu „ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów” (art. 9 lit. f rozporządzenia 2020/852) – w pkt 9.3

niniejszej analizy. W każdym z ww. przypadków stosowna analiza dała wynik pozytywny, co oznacza, że projekt spełnia techniczne kryteria kwalifikacji dla zasady DNSH, a zatem – że nie wyrządza znaczących szkód w odniesieniu do któregośkolwiek z ww. celów środowiskowych, czyli jest zgodny z zasadą DNSH.

2. Stosowanie dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady¹ („dyrektywa SOOŚ”)

2.1 Czy projekt jest realizowany w wyniku planu lub programu, innego niż Fundusze Europejskie?

Tak ☒ Nie ☐

2.2 Jeżeli w odpowiedzi na pytanie 2.1 zaznaczono „Tak”, należy określić, czy dany plan lub program podlegał strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko zgodnie z dyrektywą SOOŚ

Tak ☒ Nie ☐

Jeżeli w pkt. 2.2 zaznaczono odpowiedź „nie”, należy podać krótkie wyjaśnienie:

Projekt wynika z Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Żagańskiego na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2030
(https://bip.powiatzaganski.pl/system/obj/9734_Uchwała.XXXIV.12.2022.2022-12-20.pdf_podpisana.pdf).

Jeżeli w pkt. 2.2 zaznaczono odpowiedź „tak”, należy podać nietechniczne streszczenie (przygotowane zgodnie z art. 5 i załącznikiem I do dyrektywy 2001/42/WE) sprawozdania dotyczącego środowiska oraz informacji wymaganych w art. 9 ust. 1 lit. b) przedmiotowej dyrektywy (łącznie internetowe albo kopię elektroniczną):

Dla Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Żagańskiego na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2030 opracowano Prognozę oddziaływania na środowisko. Jest ona dostępna pod linkiem
https://bip.powiatzaganski.pl/system/obj/9734_Uchwała.XXXIV.12.2022.2022-12-20.pdf_podpisana.pdf (Prognoza jest umieszczona w pliku pdf za Programem), jej streszczenie w języku niespecjalistycznym znajduje się na str. 92-94 Prognozy (str. 220-222 pliku pdf).

¹ Dyrektywa 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz.U. L 197 z 21.7.2001, s. 30)

3. Stosowanie dyrektywy 2011/92/UE Parlamentu Europejskiego i Rady² („dyrektywa OOS”)

3.1 Czy projekt jest rodzajem przedsięwzięcia objętym³:

☐
☐
☒

- załącznikiem I do tej dyrektywy (należy przejść do pytania 3.2);
- załącznikiem II do tej dyrektywy (należy przejść do pytania 3.3);
- żadnym z powyższych załączników – należy przedstawić wyjaśnienie poniżej.

Wnioskowany projekt nie jest rodzajem przedsięwzięcia objętym załącznikiem I ani załącznikiem II do dyrektywy 2011/92/WE Parlamentu Europejskiego i Rady. Inwestycja nie zalicza się również ani do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko ani do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko (odpowiednio par. 2 i par. 3 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko – Dz.U. z 2019 r., poz. 1839 z późn. zm.).

W odniesieniu do projektów, które nie obejmują przedsięwzięć wskazanych w żadnym z powyższych załączników dyrektywy, a ujętych wg prawa krajowego jako przedsięwzięcia mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko należy przejść do pytania 3.4.

W odniesieniu do projektów, które nie obejmują przedsięwzięć wskazanych w żadnym z powyższych załączników dyrektywy, a ujętych wg prawa krajowego jako przedsięwzięcia mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko należy przejść do pytania 3.3.

W odniesieniu do projektów, które nie obejmują przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco ani zawsze znacząco oddziaływać na środowisko należy wypełnić oświadczenie znajdujące się w pkt. II niniejszego dokumentu.

3.2 Jeżeli projekt objęty jest załącznikiem I do dyrektywy OOS⁴, należy załączyć następujące dokumenty i skorzystać z poniższego pola tekstowego w celu przedstawienia dodatkowych informacji i wyjaśnień⁵:

- a) nietechniczne streszczenie raportu OOS⁶ albo cały raport OOS⁷;

² Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko (Dz. U. UE. L. z 2012 r. Nr 26, str. 1 z późn. zm.)

³ Jeżeli projekt składa się z szeregu robót/działań/usług, które są zaklasyfikowane do różnych grup, informacje należy podać oddzielnie dla poszczególnych zadań inwestycyjnych.

⁴ Dotyczy to również projektów obejmujących przedsięwzięcia ujęte wg prawa krajowego jako przedsięwzięcia mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko.

⁵ Dodatkowe informacje powinny obejmować głównie wybrane elementy procedury OOS istotne w odniesieniu do projektu (np. analizę danych, badania i oceny, dodatkowe) w szczególności w ramach wieloetapowych procesów dotyczących zezwolenia na inwestycję.

⁶ Przygotowane zgodnie z art. 5 i załącznikiem IV do dyrektywy 2011/92/UE.

⁷ Gdy nietechniczne streszczenie raportu w pełni nie odzwierciedla jego treści np. wskutek wezwania strony do jego uzupełnienia w toku postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia, należy załączyć ostateczną wersję raportu.

- b) informacje na temat konsultacji z organami ds. ochrony środowiska, ze społeczeństwem oraz w stosownych przypadkach z innymi państwami członkowskimi przeprowadzonych zgodnie z art. 6 i 7 dyrektywy OOŚ (tylko w przypadku, gdy uzasadnienie do decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach nie zawiera powyższych informacji);
- c) decyzję właściwego organu wydaną zgodnie z art. 8 i 9 dyrektywy OOŚ⁸, w tym informacje dotyczące sposobu podania jej do wiadomości publicznej (należy podać numer i datę wydania decyzji oraz informacje dotyczące sposobu podania jej do wiadomości publicznej).

Nie dotyczy.

3.3 Jeżeli projekt objęty jest załącznikiem II do przedmiotowej dyrektywy⁹, czy przeprowadzono ocenę oddziaływania na środowisko?

Tak ☐ Nie ☐

- Jeżeli zaznaczono odpowiedź „Tak”, należy załączyć dokumenty wskazane w pkt 3.2.
- Jeżeli zaznaczono odpowiedź „Nie”, należy podać następujące informacje:
 - a) ustalenie wymagane w art. 4 ust. 4 dyrektywy OOŚ (w formie określonej mianem „decyzji dotyczącej preselekcji” lub „decyzji „screeningowej”);
 - b) progi, kryteria lub przeprowadzone indywidualne badania przedsięwzięć, które doprowadziły do wniosku, że OOŚ nie była wymagana (nie ma konieczności przedstawienia przedmiotowych informacji, jeżeli zawarto je już w decyzji wspomnianej w pkt a) powyżej);
 - c) wyjaśnienie powodów, dla których projekt nie ma znaczących skutków środowiskowych, biorąc pod uwagę odpowiednie kryteria selekcji określone w załączniku III do dyrektywy OOŚ (nie ma konieczności przedstawienia przedmiotowych informacji, jeżeli zawarto je już w decyzji wspomnianej w pkt a) powyżej).

Nie dotyczy.

3.4 Zezwolenie na inwestycję/pozwolenie na budowę (w stosownych przypadkach)

3.4.1. Czy projekt jest już na etapie budowy (co najmniej jedno zamówienie na roboty budowlane)?

⁸ W przypadkach gdy procedurę OOŚ zakończono prawnie wiążącą decyzją przed wydaniem zezwolenia na inwestycję zgodnie z art. 8 i 9 dyrektywy 2011/92/UE, wnioskodawca załącza do wniosku dokument, podpisany przez osoby uprawnione do jego reprezentacji, w którym zobowiązuje się do terminowego działania w celu uzyskania ww. zezwolenia na inwestycję oraz do rozpoczęcia prac dopiero po jego uzyskaniu

⁹ Dotyczy to również projektów obejmujących przedsięwzięcia ujęte wg prawa krajowego jako przedsięwzięcia mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

Tak* ☐ Nie ☒

3.4.2. Czy udzielono już zezwolenia na inwestycję/pozwolenia na budowę w odniesieniu do danego projektu (w przypadku co najmniej jednego zamówienia publicznego na roboty budowlane)?

Tak ☒ Nie* ☐

*Komisja Europejska nie dopuszcza projektów znajdujących się na etapie budowy (odpowiedź „Tak” na pytanie 3.4.1), w przypadku których nie posiadano zezwolenia na inwestycję/pozwolenia na budowę w odniesieniu do co najmniej jednego zamówienia na roboty budowlane w momencie przedstawienia ich Komisji Europejskiej.

3.4.3. Jeżeli zaznaczono odpowiedź „Tak” (na pytanie 3.4.2), należy podać datę.

3.4.4. Jeżeli zaznaczono odpowiedź „Nie” (na pytanie 3.4.2), należy podać datę złożenia oficjalnego wniosku o zezwolenie na inwestycję:

Nie dotyczy

3.4.5. Jeżeli zaznaczono odpowiedź „Nie” (na pytanie 3.4.2.), należy określić przeprowadzone dotychczas czynności administracyjne i opisać te, które pozostały do przeprowadzenia:

Nie dotyczy

3.4.6 Kiedy oczekuje się wydania ostatecznego zezwolenia na inwestycję/decyzji budowlanej (lub ostatecznych zezwoleń na inwestycję/decyzji budowlanych)?

Zezwolenie zostało wydane. Formą zezwolenia jest pozwolenie na budowę (decyzja Starosty Zielonogórskiego).

3.4.7 Należy określić właściwy organ (lub właściwe organy), który wydał lub wyda zezwolenie na inwestycję/decyzję budowlaną:

Starosta Zielonogórski

4. Łagodzenie zmian klimatu.

4.1 Czy realizacja projektu prowadzi do znacznych emisji gazów cieplarnianych?

Tak ☐ Nie ☒

Analizowany projekt stanowi projekt termomodernizacyjny, co praktycznie przesądza o jego pozytywnym wpływie na cel 1 (łagodzenie zmian klimatu) art. 9 rozporządzenia ws. taksonomii (rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje, zmieniające rozporządzenia (UE) 2019/2088). Projekty

termomodernizacyjne dążą bowiem do oszczędności energii (końcowej i pierwotnej) niezbędnej do użytkowania budynków, co przekłada się na ograniczenie emisji zanieczyszczeń do atmosfery, w tym gazów cieplarnianych – przede wszystkim CO₂.

Odnosząc się do przepisów rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 2021/2139 z dnia 4 czerwca 2021 r. (a dokładnie – do załącznika I), wskazać należy, że projekt kwalifikuje się do działalności 7.2 (renowacja istniejących budynków) – stanowi ona bowiem jego główną oś. Analizowany projekt spełnia techniczne kryteria kwalifikacji dot. istotnego wkładu w łagodzenie zmian klimatu. Planowana inwestycja prowadzi bowiem do ograniczenia zapotrzebowania na energię pierwotną o co najmniej 30%. Z danych świadectwa charakterystyki energetycznej budynku oraz projektu świadectwa charakterystyki energetycznej budynku po realizacji inwestycji wynika spadek zapotrzebowania na energię pierwotną o $(335,9 \text{ kWh}/(\text{m}^2\text{rok}) - 149,1 \text{ kWh}/(\text{m}^2\text{rok})) : 335,9 \text{ kWh}/(\text{m}^2\text{rok}) = 55,61\%$.

Dodatkowo zweryfikowano (na podstawie przepisów załącznika II do rozporządzenia delegowanego nr 2021/2139) czy zostały spełnione kryteria techniczne określone dla zasady DNSH w ramach celu „łagodzenie zmian klimatu”. Przeanalizowano przy tym zarówno działalność odpowiadającą głównej osi projektu (7.2 – renowacja istniejących budynków), jak i dla działalności pobocznych, powiązanych z zakresem planowanej inwestycji (4.1 – produkcja energii elektrycznej z wykorzystaniem technologii fotowoltaicznej, 4.16 – instalacja i eksploatacja elektrycznych pomp ciepła, 7.6 – montaż, konserwacja i naprawa systemów technologii odnawialnej):

- Działalność 7.2: Obiekt poddawany termomodernizacji nie jest przeznaczony do wydobywania, magazynowania, transportu ani produkcji paliw kopalnych. Jest on bowiem budynkiem, który pełni funkcję szkolną.

- Działalność 4.1: Brak kryteriów technicznych dot. zasady DNSH dot. celu „łagodzenie zmian klimatu”.

- Działalność 4.16: Brak kryteriów technicznych dot. zasady DNSH dot. celu „łagodzenie zmian klimatu”.

- Działalność 7.6: Kryterium techniczne identyczne jak w przypadku działalności 7.2.

5. Adaptacja do zmian klimatu.

5.1 Czy realizacja projektu prowadzi do zwiększonego niekorzystnego wpływu (obecnego i spodziewanego przyszłego) klimatu na działalność, na ludność lub na przyrodę?

Tak

☐

Nie

☒

Analizowany projekt nie prowadzi do zwiększonego niekorzystnego (obecnego i spodziewanego przyszłego) klimatu na działalność, na ludność lub na przyrodę.

W celu uzasadnienia powyższego twierdzenia, dla analizowanego projektu zweryfikowano (na podstawie przepisów załącznika I do rozporządzenia delegowanego nr 2021/2139) czy zostały spełnione kryteria techniczne określone dla zasady DNSH w ramach celu „Adaptacja do zmian klimatu”. Przeanalizowano przy

tym zarówno działalność odpowiadającą głównej osi projektu (7.2 – renowacja istniejących budynków), jak i dla działalności pobocznych, powiązanych z zakresem planowanej inwestycji (4.1 – produkcja energii elektrycznej z wykorzystaniem technologii fotowoltaicznej, 4.16 – instalacja i eksploatacja elektrycznych pomp ciepła, 7.6 – montaż, konserwacja i naprawa systemów technologii odnawialnej). Z przepisów załącznika I do rozporządzenia delegowanego nr 2021/2139 wynika, że wymagania dla ww. działalności pobocznych są identyczne, jak dla działalności odpowiadającej głównej osi projektu (wymagania te zostały wskazane w dodatku A do załącznik I do przedmiotowego rozporządzenia delegowanego). Przeprowadzoną ocenę zagrożenia klimatycznego i narażenia, która odpowiada wymaganiom przedstawionym w dodatku A, zaprezentowano w pkt 11 niniejszej analizy (dokładnie – jest to fragment opisu dotyczący „analizy odporności”). W tamtym miejscu dokonano oceny zagrożenia klimatycznego i narażenia (jako analizy wrażliwości, ekspozycji i podatności), bazując na projekcjach klimatu opracowanych w ramach Klimada 2.0. Podkreślić należy, że analizę przeprowadzono jedynie dla etapu preselekcji, nie zidentyfikowano bowiem czynników klimatycznych, dla których wyniki analizy podatności uzasadniałyby potrzebę dalszej oceny ryzyka. Innymi słowy – dla analizowanego projektu nie zidentyfikowano istotnych ryzyk fizycznych związanych z klimatem.

5.2 Czy przyjęto rozwiązania w celu zapewnienia odporności na bieżącą zmienność klimatu i przyszłe zmiany klimatu w ramach projektu ?

Tak

☐

Nie

☒

Uwagi poczynione w pkt 5.1 niniejszej analizy (wynikające z analizy odporności przeprowadzonej w pkt 11 niniejszej analizy) uzasadniają brak przyjęcia działań w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu. Zgodnie z pkt 3.3.2.5 Wytocznych technicznych dotyczących weryfikacji infrastruktury pod względem wpływu na klimat w latach 2021-2027 (Zawiadomienie Komisji), działania takie podejmowane są w celu ograniczenia poziomu istotnych czynników ryzyka klimatycznego. Analiza ryzyka jednak (zgodnie z opisem przedstawionym w pkt 11 niniejszej analizy) nie była jednak prowadzona – wyniki analizy podatności przeprowadzonej w etapie preselekcji wskazują bowiem na brak konieczności prowadzenia analizy ryzyka. Nie zidentyfikowano bowiem czynników klimatycznych, dla których wyniki analizy podatności uzasadniałyby potrzebę dalszej oceny ryzyka. Ocena oddziaływania na środowiska dla przedsięwzięć składających się na analizowany projekt (zgodnie z informacjami przedstawionymi w pkt 3 niniejszej analizy) nie była prowadzona, nie wniosła ona zatem warunków czy zaleceń w zakresie projektowania ani eksploatacji przedmiotu inwestycji.

6. Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich.

6.1 Czy projekt obejmuje zmiany charakterystyki fizycznej lub chemicznej części wód powierzchniowych, wód gruntowych lub zmiany poziomu części wód podziemnych, które pogarszają stan jednolitej części wód lub uniemożliwiają osiągnięcie dobrego stanu wód w tym stanu wód morskich?

Tak

☐

Nie

☒

6.2. Jeżeli zaznaczono odpowiedź „Tak”, należy przedstawić ocenę oddziaływania na jednolite części wód i szczegółowe wyjaśnienie sposobu, w jaki spełniono lub w jaki zostaną spełnione wszystkie warunki zgodnie z art. 4 ust. 7 ramowej dyrektywy wodnej¹⁰.

Nie dotyczy.

6.3. Jeżeli zaznaczono odpowiedź „Nie”:

- należy dołączyć *deklaracje* organu odpowiedzialnego za gospodarkę wodną lub
- jeżeli w postępowaniu zmierzającym do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach badano wpływ na cele środowiskowe Ramowej Dyrektywy Wodnej (RDW) lub projekt ma charakter nieinfrastrukturalny (np. zakup infrastruktury badawczej), lub projekt ma charakter infrastrukturalny jednakże nie ma znaczącego wpływu na cele środowiskowe RDW, należy to odpowiednio wyjaśnić i w takim przypadku nie ma obowiązku dołączania *deklaracji*.

Projekt ma charakter infrastrukturalny, jednakże nie posiada znaczącego wpływu na cele środowiskowe Ramowej Dyrektywy Wodnej. Cele środowiskowe dla części wód określono we wdrażającej Ramową Dyrektywę Wodną ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne – dokładnie w art. 55-63. Jednocześnie ustawodawca przewidział (art. 439-440a) wydawanie deklaracji organu odpowiedzialnego za gospodarkę wodną jedynie dla niektórych inwestycji:

- 1) inwestycje, dla których uzyskano ostateczną ocenę wodnoprawną,*
- 2) inwestycje, dla których uzyskano decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach*
- 3) inwestycje, dla których uzyskano decyzję, przed wydaniem której jest przeprowadzana ponowna ocena oddziaływania na środowisko,*
- 4) projekty, których całkowite koszty kwalifikowane przekraczają kwoty wskazane w art. 100 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013, tj. 50 mln EUR (w przypadku projektów transportowych 75 mln EUR).*

Oznacza to, że ustawodawca uznał pozostałe projekty za nieposiadające znaczącego wpływu na cele środowiskowe określone w ustawie Prawo wodne.

¹⁰ Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz.U. L 327 z 22.12.2000, s. 1).

Analizowany projekt nie należy do którejkolwiek z ww. kategorii, stąd został on określony jako nieposiadający znaczącego wpływu na cele środowiskowe.

Wskazać należy również, że w dniu 20.05.2024 r. podpisano (pomiędzy Ministrem Funduszy i Polityki Regionalnej oraz Prezesem Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie) porozumienie w sprawie wydawania dokumentu potwierdzającego zgodność z celami środowiskowymi dla projektów realizowanych w ramach polityki spójności. Zobowiązuje ono Prezesa Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie do zapewnienia możliwości uzyskania przez podmioty ubiegające się o dofinansowanie ze środków europejskich dokumentu właściwego organu odpowiedzialnego za gospodarkę wodną, potwierdzającego zgodność inwestycji lub działań z celami środowiskowymi, o których mowa w art. 56, art. 57, art. 59 oraz w art. 61 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2023 poz. 1478, z późn. zm.). W Porozumieniu wskazano jednak, że dokumentu takiego nie wydaje się, gdy wnioskodawca zamierza realizować projekt dla zamierzeń obejmujących m.in. termomodernizację budynków, kolektory słoneczne, panele fotowoltaiczne, powietrzne pompy ciepła, prace związane z wymianą źródeł i systemów grzewczych w budynkach, przebudowę obiektów, mieszczącą się w obrysie zewnętrznym ścian parteru budynku, remontów obiektów budowlanych innych niż kategorie VIII, XXI, XXIV, XXVII, XXVIII, XXX z załącznika do ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane. Powyższe potwierdza, że analizowany projekt należy zakwalifikować jako nieposiadający znaczącego wpływu na cele środowiskowe Ramowej Dyrektywy Wodnej. Zarówno ustawodawca, jak i Minister Funduszy i Polityki Regionalnej w porozumieniu z Prezesem Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, uznali bowiem, że dla analizowanego projektu nie zachodzi konieczność wydawania deklaracji organu odpowiedzialnego za gospodarkę wodną.

Niezależnie od powyższego, dla analizowanego projektu zweryfikowano (na podstawie przepisów załącznika I i II do rozporządzenia delegowanego nr 2021/2139) czy zostały spełnione kryteria techniczne określone dla zasady DNSH w ramach celu „zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich”. Przeanalizowano przy tym zarówno działalność odpowiadającą głównej osi projektu (7.2 – renowacja istniejących budynków), jak i dla działalności pobocznych, powiązanych z zakresem planowanej inwestycji (4.1 – produkcja energii elektrycznej z wykorzystaniem technologii fotowoltaicznej, 4.16 – instalacja i eksploatacja elektrycznych pomp ciepła, 7.6 – montaż, konserwacja i naprawa systemów technologii odnawialnej):

- Działalność 7.2: Co do zasady projekty termomodernizacyjne nie obejmują instalowania kranów, prysznic, toalet ani pisuarów. Tym niemniej, w opisie przedmiotu zamówienia na roboty budowlane, zgodnie z treścią załącznika dodatkowego do wniosku o dofinansowanie ujęte zostanie następujące zastrzeżenie:

W przypadku prac innych niż w lokalach mieszkalnych oraz o ile zakres przewidzianych prac obejmuje instalację poniższych urządzeń, należy potwierdzić (kartą charakterystyki produktu, certyfikatem budynku lub obowiązującym w UE oznakowaniem produktu), że:

a) maksymalny przepływ wody w kranach umywalk i kranach zlewów wynosi 6 litrów/min.;

b) maksymalny przepływ wody w prysznicach wynosi 8 litrów/min.;

c) w toaletach, w tym kompaktach, muszlach i spłuczkach całkowita objętość wody wykorzystywanej do spłukiwania nie może przekraczać 6 litrów, a średnia objętość wody wykorzystywanej do spłukiwania nie może przekraczać 3,5 litra;

d) zużycie wody w pisuarach wynosi maksymalnie 2 litry na muszlę na godzinę. W pisuarach ze spłukiwaniem całkowita objętość wody wykorzystywanej do spłukiwania nie może przekraczać 1 litra.

Przy tym:

1. Natężenie przepływu rejestruje się przy standardowym ciśnieniu odniesienia $3 - 0/+ 0,2$ bara lub $0,1 - 0/+ 0,02$ bara dla produktów ograniczonych do niskiego ciśnienia.
2. Natężenie przepływu pod niższym ciśnieniem $1,5 - 0/+ 0,2$ bara wynosi $\geq 60\%$ maksymalnego dostępnego natężenia przepływu.
3. W przypadku baterii prysznicowych temperatura odniesienia wynosi 38 ± 1 °C.
4. Jeżeli przepływ musi wynosić poniżej 6 l/min, jest on zgodny z zasadą określoną w pkt 2.
5. W przypadku kranów przestrzega się procedury opisanej w pkt 10.2.3 normy EN 200, z następującymi wyjątkami:
 - a) w przypadku kranów, które nie są ograniczone do zastosowań przy niskim ciśnieniu: należy stosować ciśnienie $3 - 0/+ 0,2$ bara zarówno do wylotu wody ciepłej, jak i wylotu wody zimnej, na zmianę;
 - b) w przypadku kranów, które są ograniczone do zastosowań przy niskim ciśnieniu: należy stosować ciśnienie $0,4 - 0/+ 0,02$ bara zarówno do wylotu wody ciepłej, jak i wylotu wody zimnej przy pełnym otwarciu elementu regulującego przepływ.

- Działalność 4.1: Brak kryteriów technicznych dot. zasady DNSH dot. celu „zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich”.

- Działalność 4.16: Zgodnie z informacjami przedstawionymi powyżej (dotyczącymi wydawania deklaracji organu odpowiedzialnego za gospodarkę wodną), projekt nie zagraża osiągnięciu dobrego stanu wody i dobrego potencjału ekologicznego wód. Projekt nie zagraża również wodom morskim – przesądza o tym jego lokalizacja, jak również brak istotnego wpływu na jednolite części wód powierzchniowych i podziemnych.

- Działalność 7.6: Brak kryteriów technicznych dot. zasady DNSH dot. celu „zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich”.

7. Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling

7.1 Czy projekt ma istotny wkład w przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów oraz ich ponowne użycie i recykling?

Tak

☐

Nie

☒

7.2 Należy wyjaśnić, w jaki sposób projekt spełnia cele określone w art. 1 dyrektywy ramowej w sprawie odpadów¹¹. W szczególności, w jakim stopniu projekt jest spójny z odpowiednim planem gospodarki odpadami (art. 28), hierarchią postępowania z odpadami (art. 4) i w jaki sposób projekt przyczynia się do osiągnięcia celów w zakresie recyklingu (art. 11 ust. 2).

Dla analizowanego projektu zweryfikowano (na podstawie przepisów załącznika I i II do rozporządzenia delegowanego nr 2021/2139) czy zostały spełnione kryteria techniczne określone dla zasady DNSH w ramach celu „przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym”. Przeanalizowano przy tym zarówno działalność odpowiadającą głównej osi projektu (7.2 – renowacja istniejących budynków), jak i dla działalności pobocznych, powiązanych z zakresem planowanej inwestycji (4.1 – produkcja energii elektrycznej z wykorzystaniem technologii fotowoltaicznej, 4.16 – instalacja i eksploatacja elektrycznych pomp ciepła, 7.6 – montaż, konserwacja i naprawa systemów technologii odnawialnej):

- Działalność 7.2: W opisie przedmiotu zamówienia na roboty budowlane, zgodnie z treścią załącznika dodatkowego do wniosku o dofinansowanie ujęte zostaną następujące zastrzeżenia:

¹¹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylająca niektóre dyrektywy (Dz.U. UE L 312 z 22.11.2008, s. 3).

1. Przed przystąpieniem do prac należy zaktualizować (lub opracować) projekty budowlane i/lub techniczne w taki sposób, aby wspomagały obieg zamknięty, a w szczególności wskazywały – z uwzględnieniem odniesienia do normy ISO 20887 lub innych norm w zakresie oceny możliwości demontażu lub dostosowania budynków – w jaki sposób zapewniono wyższy poziom zasobooszczędności, możliwości dostosowania, elastyczności i możliwości demontażu w celu umożliwienia ponownego użycia i recyklingu.
2. Co najmniej 70% (wagowo) innych niż niebezpieczne odpadów z budowy i rozbiórki (wyłączając naturalnie występujące materiały, o których mowa w kategorii 17 05 04 w europejskim wykazie odpadów ustanowionym w decyzji 2000/532/WE) wytwarzanych na placu budowy ma być skierowane do ponownego użycia, recyklingu i innych procesów odzysku materiału (takich jak wypełnianie wyrobisk z wykorzystaniem odpadów zastępujących inne materiały), zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami i Protokołem UE dotyczącym gospodarowania odpadami z budowy i rozbiórki (https://ec.europa.eu/growth/content/eu-construction-and-demolition-waste-protocol-0_en).
3. Należy ograniczyć wytwarzanie odpadów w procesach związanych z budową i rozbiórką, zgodnie z Protokołem UE dotyczącym gospodarowania odpadami z budowy i rozbiórki (https://ec.europa.eu/growth/content/eu-construction-and-demolition-waste-protocol-0_en) oraz uwzględniając najlepsze dostępne techniki i stosując selektywną rozbiórkę w celu umożliwienia usunięcia substancji niebezpiecznych i bezpiecznego postępowania z nimi oraz ułatwienia ponownego użycia i wysokiej jakości recyklingu w drodze selektywnego usuwania materiałów z wykorzystaniem dostępnych systemów sortowania odpadów z budowy i rozbiórki.

- Działalność 4.1: W opisie przedmiotu zamówienia na roboty budowlane, zgodnie z treścią załącznika dodatkowego do wniosku o dofinansowanie ujęte zostanie następujące zastrzeżenie:

Zastosowane panele PV muszą charakteryzować się – w miarę możliwości – wysoką trwałością i zdolnością do recyklingu. Przegląd urządzeń dostępnych na rynku wykonany na potrzeby niniejszego opracowania wykazał, że obecnie dostępne rozwiązania na rynku charakteryzują się podobną trwałością oraz zdolnością do recyklingu.

- Działalność 4.16: W opisie przedmiotu zamówienia na roboty budowlane, zgodnie z treścią załącznika dodatkowego do wniosku o dofinansowanie ujęte zostanie następujące zastrzeżenie:

Zastosowane elektryczne pompy ciepła muszą charakteryzować się – w miarę możliwości – wysoką trwałością, zdolnością do recyklingu, możliwością łatwego demontażu i renowacji. Przegląd urządzeń dostępnych na rynku wykonany na potrzeby niniejszego opracowania wykazał, że obecnie dostępne rozwiązania na rynku charakteryzują się podobną trwałością oraz zdolnością do recyklingu. Wszystkie dostępne urządzenia są łatwe w demontażu.

Dodatkowo należy wskazać, że użytkownik obiektu zobowiązany jest, w oparciu o przepisy art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz.U. z 2023 r., poz. 1587 z późn. zm.) do postępowania zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, tj. w pierwszej kolejności do zapobiegania powstawania odpadów, następnie do przygotowywania do ponownego użycia, recyklingu, stosowania innych procesów odzysku i dopiero w ostatniej kolejności do unieszkodliwiania. Tym samym jego plan gospodarki odpadami, do którego jest on zobowiązany ustawowo, a który opisany jest niniejszym w analizie oddziaływania na środowisko stanowiącej element oficjalnej dokumentacji projektowej, składa się z następujących elementów, realizowanych we wskazanej poniżej kolejności:

1. Zapobieganie powstawania odpadów poprzez dbanie o należyty stan technicznych poszczególnych urządzeń planowanych do zainstalowania w ramach projektu, w tym o należyty stan technicznych pomp ciepła. W szczególności będzie ono polegało na użytkowaniu produktów projektu w sposób zgodny z przeznaczeniem i zaleceniami producenta, jak również na dokonywaniu odpowiednich przeglądów technicznych – w tym w zakresie i w sposób jaki jest wymagany przez producenta urządzeń oraz w zakresie i w sposób określony w rozdziale 6 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz.U. z 2023 r., poz. 682 z późn. zm.).
2. Przygotowanie poszczególnych urządzeń/elementów (w szczególności pomp ciepła) do ponownego użycia poprzez podjęcie próby napraw – w gminnym punkcie napraw i ponownego użycia produktów lub części produktów niebędących odpadami, o którym mowa w art. 3 ust. 2 pkt 6a ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach – Dz.U. z 2024 r., poz. 399 z późn. zm. (o ile taki punkt funkcjonuje / będzie funkcjonował) lub w specjalistycznym serwisie zajmującym się naprawą odpowiednich urządzeń.
3. Przekazanie nienadających się do naprawy i ponownego użycia urządzeń/elementów (w szczególności pomp ciepła) do Punktu Selektywnego

Zbierania Odpadów Komunalnych, który zajmie się dalszym postępowaniem z odpadami – ich recyklingiem, stosowaniem innych procesów odzysku i ewentualnie unieszkodliwieniem.

- Działalność 7.6: Brak kryteriów technicznych dot. zasady DNSH dot. celu „przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym”.

Zgodnie z powyższymi wskazaniem, projekt – pozostając w zgodzie z wymaganiami zasady DNSH w zakresie celu dot. przejścia na gospodarkę o obiegu zamkniętym – przyczynia się do zapobiegania powstawaniu i zmniejszenia ilości odpadów (w skali samego projektu), co sprawia, że jest spełnia on cel dyrektywy ramowej w sprawie odpadów (2008/98/WE) wskazany w art. 1 tejże dyrektywy. Wskazać należy również, że:

1. Projekt jest spójny z Planem gospodarki odpadami dla województwa lubuskiego na lata 2020-2026 wraz z planem inwestycyjnym. Głównymi celami Planu (rozdział 2.1) jest wdrażanie hierarchii sposobów postępowania z odpadami oraz utrzymania zintegrowanej i wystarczającej sieci instalacji gospodarowania odpadami, spełniających wymagania ochrony środowiska. O ile drugi z ww. elementów („utrzymanie zintegrowanej i wystarczającej sieci instalacji gospodarowania odpadami, spełniających wymagania ochrony środowiska”) leży poza zakresem analizowanego projektu, o tyle wskazać należy, że zakłada on postępowanie z odpadami zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami (szczegóły w tym zakresie przedstawiono w pkt 3 i 4 poniżej), co samo w sobie przesądza o zgodności analizowanej inwestycji z Planem gospodarki odpadami dla województwa lubuskiego na lata 2020-2026. Uzupełniając należy wskazać na to, że analizowany projekt przyczynia się do osiągnięcia następujących celów w zakresie gospodarki odpadami zdefiniowanych w rozdziale 7 Planu:

a) (podrozdział 7.2.4 Planu) Cel krótkoterminowy do 2026 r. oraz długoterminowy do 2032 r. dot. zapewnienia osiągnięcia odpowiedniego poziomu zbierania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego. Analizowana inwestycja przyczyni się do realizacji tych celów poprzez postępowanie (na poziomie przedmiotu projektu) z odpadami zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami – plan postępowania w tym zakresie przedstawiono w pkt 3 poniżej.

b) (podrozdział 7.4.1 Planu) Jako jeden z celów w zakresie odpadów z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej określono „utrzymanie poziomu przygotowania do ponownego użycia, recyklingu oraz innych form odzysku materiałów budowlanych i rozbiórkowych na poziomie minimum 70% wagowo”. Analizowany projekt przyczynia się do osiągnięcia przedmiotowego celu w sposób opisany w pkt 4 poniżej.

2. Projekt jest spójny z Krajowym Planem Zapobiegania Powstawaniu Odpadów. Realizacja działań rekomendowanych w Krajowym Planie Zapobiegania Powstawaniu Odpadów (ujętych w rozdziale 5 Planu) pozostaje poza zakresem działań objętych analizowanym projektem (są do bowiem działania, które realizować mają instytucje na poziomie centralnym – poszczególni ministrowie, Główny Urząd Statystyczny, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, Ośrodek Rozwoju Edukacji, Urząd Zamówień Publicznych – jak również instytucje na poziomie regionalnym – Wojewódzkie

Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej). Zatem wpływ analizowanego projektu na realizację Krajowego Planu Zapobiegania Powstawaniu Odpadów jest stosunkowo ograniczony. Tym niemniej – analizowany projekt pozostaje spójny z Planem – przyjęty w jego ramach sposób postępowania z odpadami (opisany szczegółowo w pkt 3 i 4 poniżej) przyczynia się bowiem do osiągnięcia celu (określonego w rozdziale 2 Planu) polegającego na oddzieleniu wzrostu gospodarczego od wzrostu całkowitej masy wytwarzanych odpadów, które ma być mierzone przez:

a) Spadek całkowitej masy wytwarzanych odpadów. Przyjęcie na poziomie analizowanej inwestycji sposobu postępowania z odpadami opisanego w pkt 3 i 4 poniżej tworzy (na poziomie analizowanego projektu) warunki do obniżenia całkowitej masy wytwarzanych odpadów.

b) Spadek masy wytwarzanych odpadów w odniesieniu do PKB w cenach bieżących. Przyjęcie na poziomie analizowanej inwestycji sposobu postępowania z odpadami opisanego w pkt 3 i 4 poniżej tworzy (na poziomie analizowanego projektu) warunki do obniżenia całkowitej masy wytwarzanych odpadów, a zatem również – do obniżenia masy wytwarzanych odpadów w odniesieniu do PKB w cenach bieżących.

3. Projekt jest zgodny z hierarchią postępowania z opadami (art. 4 dyrektywy 2008/98/WE oraz art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach). Plan w zakresie gospodarki odpadami określony dla przedmiotu inwestycji, uwzględniający postępowanie zgodne z hierarchią postępowania z odpadami przedstawia się następująco:

a) Zapobieganie powstawania odpadów poprzez dbanie o należyty stan technicznych przedmiotu projektu (w tym poszczególnych urządzeń planowanych do zainstalowania). W szczególności będzie ono polegało na użytkowaniu produktów projektu w sposób zgodny z przeznaczeniem i zaleceniami producenta, jak również na dokonywaniu odpowiednich przeglądów technicznych – w tym w zakresie i w sposób jaki jest wymagany przez producenta urządzeń oraz w zakresie i w sposób określony w rozdziale 6 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz.U. z 2023 r., poz. 682 z późn. zm.).

b) Przygotowanie poszczególnych urządzeń / elementów składających się na przedmiot projektu do ponownego użycia poprzez podjęcie próby napraw – w gminnym punkcie napraw i ponownego użycia produktów lub części produktów niebędących odpadami, o którym mowa w art. 3 ust. 2 pkt 6a ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach – Dz.U. z 2024 r., poz. 399 z późn. zm. (o ile taki punkt funkcjonuje / będzie funkcjonował) lub w specjalistycznym serwisie zajmującym się naprawą odpowiednich urządzeń.

c) Przekazanie nienadających się do naprawy i ponownego użycia urządzeń / elementów składających się na przedmiot projektu (w szczególności pomp ciepła) do Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych, który zajmie się dalszym postępowaniem z odpadami – ich recyklingiem, stosowaniem innych procesów odzysku i ewentualnie unieszkodliwieniem.

4. Projekt przyczynia się do osiągnięcia celu wskazanego w art. 11 ust. 2 lit. b dyrektywy 2008/98/WE poprzez skierowanie co najmniej 70% (wagowo) innych niż niebezpieczne odpadów z budowy i rozbiórki (wyłączając naturalnie występujące materiały, o których mowa w kategorii 17 05 04 w europejskim wykazie odpadów ustanowionym w decyzji 2000/532/WE) wytwarzanych na placu budowy do

ponownego użycia, recyklingu i innych procesów odzysku materiału (takich jak wypełnianie wyrobisk z wykorzystaniem odpadów zastępujących inne materiały), zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami i Protokołem UE dotyczącym gospodarowania odpadami z budowy i rozbiórki (https://ec.europa.eu/growth/content/eu-construction-and-demolition-waste-protocol-0_en) – stosowny zapis (zgodnie z treścią załącznika dodatkowego do wniosku o dofinansowanie) znajdzie się w opisie przedmiotu zamówienia na roboty budowlane. Wskazać należy również, że projekt nie jest w jakikolwiek sposób powiązany z powstawaniem odpadów komunalnych, zatem nie wpływa w istotny sposób na realizację celów określonych w art. 11 ust. 2 lit. a, c, d, e dyrektywy 2008/98/WE.

8. Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola

8.1 Czy realizacja projektu prowadzi do istotnego zwiększenia poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody lub gleby?

Tak

☐

Nie

☒

Dla analizowanego projektu zweryfikowano (na podstawie przepisów załącznika I i II do rozporządzenia delegowanego nr 2021/2139) czy zostały spełnione kryteria techniczne określone dla zasady DNSH w ramach celu „zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola”. Przeanalizowano przy tym zarówno działalność odpowiadającą głównej osi projektu (7.2 – renowacja istniejących budynków), jak i dla działalności pobocznych, powiązanych z zakresem planowanej inwestycji (4.1 – produkcja energii elektrycznej z wykorzystaniem technologii fotowoltaicznej, 4.16 – instalacja i eksploatacja elektrycznych pomp ciepła, 7.6 – montaż, konserwacja i naprawa systemów technologii odnawialnej):

- Działalność 7.2: W opisie przedmiotu zamówienia na roboty budowlane, zgodnie z treścią załącznika dodatkowego do wniosku o dofinansowanie ujęte zostaną następujące zastrzeżenia:

1. W trakcie robót budowlanych oraz konserwacyjnych należy stosować środki służące redukcji emisji hałasu, kurzu i zanieczyszczeń.
2. Elementy budynków i materiały budowlane wykorzystywane do przeprowadzenia robót budowlanych muszą emitować mniej niż 0,06 mg formaldehydu na m³ komory badawczej, co powinno zostać potwierdzone na podstawie badania zgodnie z warunkami określonymi w załączniku XVII do rozporządzenia (WE) nr 1907/2006. Powyższe dotyczy farb i lakierów, paneli sufitu, pokryw podłogowych (w tym powiązanych spoiw i szczeliw), izolacji wewnętrznej i zewnętrznej obróbki powierzchni (w tym obróbki zapobiegającej wilgoci i pleśni).
3. Elementy budynków i materiały budowlane wykorzystywane do przeprowadzenia robót budowlanych muszą emitować mniej niż 0,001 mg innych niż formaldehyd rakotwórczych lotnych związków organicznych kategorii 1A i 1B na m³ komory badawczej, co powinno zostać potwierdzone w ramach badań przeprowadzonych zgodnie z normą CEN/EN 16516 lub ISO 16000-3:2011 lub innymi równoważnymi znormalizowanymi warunkami badania i metodami oznaczania (próg emisji rakotwórczych lotnych związków organicznych dotyczy 28-dniowego okresu badania). Powyższe dotyczy farb i lakierów, paneli sufitu, pokryw podłogowych (w tym powiązanych spoiw i szczeliw), izolacji wewnętrznej i zewnętrznej obróbki powierzchni (w tym obróbki zapobiegającej wilgoci i pleśni).
4. Do realizacji robót nie należy stosować:
 - a) substancji, w postaci samoistnej, w mieszaninach lub w wyrobach, wymienionych w załącznikach I lub II do rozporządzenia (UE) 2019/1021, z wyjątkiem substancji obecnych jako niezamierzone śladowe zanieczyszczenia;
 - b) rtęci i związków rtęci, ich mieszanin i produktów z dodatkiem rtęci zgodnie z definicją określoną w art. 2 rozporządzenia (UE) 2017/852;
 - c) substancji, w postaci samoistnej, w mieszaninach lub w wyrobach, wymienionych w załącznikach I lub II do rozporządzenia (WE) 1005/2009;
 - d) substancji, w postaci samoistnej, w mieszaninach lub w wyrobach, wymienionych w załączniku II do dyrektywy 2011/65/UE, z wyjątkiem substancji, w których zapewniono pełne przestrzeganie art. 4 ust. 1 tej dyrektywy;
 - e) substancji, w postaci samoistnej, w mieszaninach lub w wyrobach, wymienionych w załączniku XVII do rozporządzenia (WE) nr 1907/2006, z wyjątkiem przypadków, gdy w pełni spełnione są warunki określone w tym załączniku;
 - f) substancji, w postaci samoistnej, w mieszaninach lub w wyrobach, w stężeniu przekraczającym 0,1 % (m/m), spełniających kryteria określone w art. 57 rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 i zidentyfikowanych zgodnie z art. 59 ust. 1 tego rozporządzenia, na okres co najmniej osiemnastu miesięcy, z wyjątkiem przypadków, w których operator oceni i udokumentuje, że na rynku nie są dostępne żadne inne odpowiednie substancje lub technologie alternatywne oraz że są one stosowane w warunkach kontrolowanych;
 - g) innych substancji, w postaci samoistnej, w mieszaninach lub w wyrobach, które spełniają kryteria określone w art. 57 rozporządzenia (WE) nr 1907/2006, z wyjątkiem przypadków, gdy udowodniono, że ich stosowanie jest niezbędne dla społeczeństwa.

Do realizacji robót nie należy również stosować innych substancji, w postaci samoistnej, w mieszaninach lub w wyrobach, w stężeniu przekraczającym 0,1 % (m/m), spełniających kryteria określone w rozporządzeniu (WE) nr 1272/2008 w odniesieniu do jednej z klas zagrożenia lub kategorii zagrożenia, o których mowa w art. 57 rozporządzenia (WE) nr 1907/2006, z wyjątkiem przypadków, w których wykonawca oceni i udokumentuje, że na rynku nie są dostępne żadne inne odpowiednie substancje lub technologie alternatywne oraz że są one stosowane w warunkach kontrolowanych.

- Działalność 4.1: Brak kryteriów technicznych dot. zasady DNSH dot. celu „zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola”.

- Działalność 4.16: W opisie przedmiotu zamówienia na roboty budowlane, zgodnie z treścią załącznika dodatkowego do wniosku o dofinansowanie ujęte zostanie następujące zastrzeżenie:

W przypadku pomp ciepła typu powietrze-powietrze o wydajności znamionowej nie większej niż 12 kW, poziomy mocy akustycznej w pomieszczeniu i na zewnątrz muszą mieścić się poniżej progu określonego w rozporządzeniu Komisji (UE) nr 206/2012.

- Działalność 7.6: Brak kryteriów technicznych dot. zasady DNSH dot. celu „zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola”.

9. Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów

9.1 Czy projekt może samodzielnie lub w połączeniu z innymi projektami znacząco negatywnie wpłynąć na obszary, które są lub mają być objęte siecią Natura 2000?

Tak

☐

Nie

☒

9.2 Jeżeli w odpowiedzi na pytanie 9.1 zaznaczono „Tak”, należy przedstawić:

- 1) decyzję właściwego organu oraz odpowiednią ocenę przeprowadzoną zgodnie z art. 6 ust. 3 dyrektywy siedliskowej¹²;
- 2) jeżeli właściwy organ ustalił, że dany projekt ma istotny negatywny wpływ na jeden obszar lub więcej obszarów objętych lub które mają być objęte siecią Natura 2000, należy przedstawić:
 - a) kopię standardowego formularza zgłoszeniowego „Informacje dla Komisji Europejskiej zgodnie z art. 6 ust. 4 dyrektywy siedliskowej, zgłoszone Komisji (DG ds. Środowiska) lub;
 - b) opinię Komisji zgodnie z art. 6 ust. 4 dyrektywy siedliskowej w przypadku projektów mających istotny wpływ na siedliska lub gatunki o znaczeniu priorytetowym, które są uzasadnione tak ważnymi względami jak nadrzędny interes publiczny inny niż zdrowie ludzkie i bezpieczeństwo publiczne lub korzystne skutki o podstawowym znaczeniu dla środowiska.

9.3 Jeżeli w odpowiedzi na pytanie 9.1 zaznaczono „Nie”:

- należy dołączyć wypełnioną przez właściwy organ *deklarację organu odpowiedzialnego za monitorowanie obszarów Natura 2000* oraz mapę, na której wskazano lokalizację projektu i obszarów Natura 2000, lub
- jeżeli w postępowaniu zmierzającym do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach badano wpływ na obszary Natura 2000 lub projekt ma

¹² Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz.U. L 206 z 22.7.1992, s. 7.).

charakter nieinfrastrukturalny, lub projekt ma charakter infrastrukturalny jednakże bez potencjalnie znaczącego wpływu na ww. obszary, należy to odpowiednio wyjaśnić i w takim przypadku nie ma obowiązku dołączania deklaracji.

Do wniosku o dofinansowanie dołączono deklarację organu odpowiedzialnego za monitorowanie obszarów Natura 2000 (wraz z odpowiednią mapą), z której wynika, że projekt nie posiada negatywnego wpływu na obszary Natura 2000.

Niezależnie od powyższego, dla analizowanego projektu zweryfikowano (na podstawie przepisów załącznika I i II do rozporządzenia delegowanego nr 2021/2139) czy zostały spełnione kryteria techniczne określone dla zasady DNSH w ramach celu „ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów”.

Przeanalizowano przy tym zarówno działalność odpowiadającą głównej osi projektu (7.2 – renowacja istniejących budynków), jak i dla działalności pobocznych, powiązanych z zakresem planowanej inwestycji (4.1 – produkcja energii elektrycznej z wykorzystaniem technologii fotowoltaicznej, 4.16 – instalacja i eksploatacja elektrycznych pomp ciepła, 7.6 – montaż, konserwacja i naprawa systemów technologii odnawialnej):

- Działalność 7.2: Brak kryteriów technicznych dot. zasady DNSH dot. celu „ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów”.

- Działalność 4.1: Brak kryteriów technicznych dot. zasady DNSH dot. celu „ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów”.

- Działalność 4.16: Analizowany projekt nie podlega ocenie oddziaływania na środowisko. Stosowne wyjaśnienia przedstawiono w pkt 3 niniejszej analizy.

- Działalność 7.6: Brak kryteriów technicznych dot. zasady DNSH dot. celu „ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów”.

10. Informacje na temat zgodności z innymi dyrektywami środowiskowymi (w stosownych przypadkach).

10.1 Stosowanie dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (Dz.U. UE L 20 z 26.01.2010 s. 7) (dyrektywy ptasiej).

Dla analizowanej inwestycji przeprowadzono w marcu 2024 r. inwentaryzację przyrodniczą (ekspertyzę ornitologiczną i chiropterologiczną). Wykazała ona miejsca lęgowe 3 par wróbla oraz 2 par szpaka. W związku z powyższym wystąpiono do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim o wydanie zezwolenia na wykonanie czynności zakazanych wobec gatunków objętych ochroną. Zezwolenie (decyzja nr WPN.6401.169.2024.JK) uzyskano w dniu 09.05.2024 r.

Prace budowlane realizowane będą zgodnie z zaleceniami wynikającymi z ww. ekspertyzy oraz zezwolenia, w szczególności:

- W przypadku znalezienia w czasie prowadzenia prac innych niż stwierdzone lęgi ptaków lub występowanie nietoperzy, należy zaniechać prowadzenia prac i skontaktować się z ornitologiem lub chiropterologiem, który zdecyduje o dalszym sposobie postępowania.

- *Prace remontowe można wykonać w poza okresem lęgowym wróble i szpaków tj. w terminach od 20 września do 30 marca, lub przed okresem lęgowym zabezpieczyć elewacje budynku w taki sposób aby ptaki nie mogły założyć gniazd.*
- *Ze względu na fakt, że budynek jest objęty ochroną konserwatorską, budki dla ptaków (3 budki typu A oraz 2 budki typu B) należy wywiesić (pod nadzorem ornitologa) na pobliskich drzewach.*
- *Przystąpienie do prac nastąpi po potwierdzeniu braku zajęcia gniazd/siedlisk przez ptaki, co powinno być udokumentowane sporządzeniem oświadczenia.*
- *Czynności zostaną dokonane pod nadzorem przyrodniczym.*

10.2 Stosowanie dyrektywy Rady 91/271/EWG z dnia 21 maja 1991 r. dotycząca oczyszczania ścieków komunalnych (Dz.U. UE L 135 z 30.5.1991, s. 40) (dyrektywy dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych).

Nie dotyczy. Analizowany projekt nie dotyczy gospodarki ściekowej – nie wprowadza jakichkolwiek zmian w zakresie dostarczania wody do termomodernizowanego obiektu ani odprowadzania ścieków z termomodernizowanego obiektu.

10.3 Stosowanie dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2007/60/WE z dnia 23 października 2007 r. w sprawie oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim (Dz.U. UE L 288 z 6.11.2007 s. 27) (dyrektywy powodziowej).

Nie dotyczy. Analizowany projekt nie dotyczy zarządzania ani oceny ryzyka powodziowego. W szczególności nie dotyczy on map zagrożenia powodziowego, map ryzyka powodziowego, ani planów zarządzania ryzykiem powodziowym.

10.4 Wszelkie inne odpowiednie dyrektywy środowiskowe

Analizowany projekt nie dotyczy jakichkolwiek innych dyrektyw środowiskowych.

11. Odporność infrastruktury na zmiany klimatu (dotyczy projektów infrastrukturalnych oraz inwestycji w infrastrukturę o przewidywanej trwałości wynoszącej co najmniej 5 lat).

Należy wyjaśnić, czy projekt jest zgodny z art. 73 ust. 2 lit. j Rozporządzenia Parlamentu i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. tzn. czy inwestycja w infrastrukturę o przewidywanej trwałości (rozumianej jako okres ekonomicznej użyteczności tej infrastruktury) wynoszącej co najmniej pięć lat przewidziana w ramach projektu jest odporna na zmiany klimatu.

W poniższej analizie korzystano z metodyki oceny odporności inwestycji na zmiany klimatu wynikającej z wytycznych technicznych KE (Zawiadomienie Komisji Wytyczne techniczne dotyczące weryfikacji infrastruktury pod względem wpływu na

klimat w latach 2021-2027 – 2021/C 373/01 – dalej również „Zawiadomienie KE”), a dokładnie – z rozdziału 3.3 ww. Zawiadomienia.

Analizę odporności przedsięwzięcia przeprowadzono w odniesieniu do ryzyk wymienionych w tabeli II dodatku A do załącznika I oraz załącznika II rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 2021/2139. Horyzont analizy przyjęto na 20 lat, co jest zgodne z orientacyjnym okresem trwałości przedmiotu inwestycji.

W etapie preselekcji przeprowadzono kolejno analizę wrażliwości, analizę narażenia oraz analizę podatności, posługując się czterostopniową skalą:

- 0 – brak wrażliwości / eskpozycji / podatności lub nieznaczna (nieistotna) wrażliwość / narażenie / podatność,
- 1 – niska wrażliwość / narażenie / podatność,
- 2 – średnia wrażliwość / narażenie / podatność,
- 3 – wysoka wrażliwość / narażenie / podatność.

Przy tym, jeżeli dla danego czynnika klimatycznego, w analizie wrażliwości lub analizie narażenia przyznano ocenę 0 wg powyższej skali uznano, że implikuje to na tyle niską podatność, że nie ma konieczności prowadzenia drugiej z ww. analiz (narażenia lub wrażliwości). W takich przypadkach zatem dokonywano de facto analizy podatności inwestycji na dany czynnik klimatyczny w ramach analizy wrażliwości lub analizy narażenia. Uzasadnienie niewielkiej podatności projektu na dany czynnik klimatyczny wpływało bowiem wprost z nieznacznej wrażliwości lub niewielkiego narażenia.

Analiza wrażliwości:

W analizie wrażliwości brano pod uwagę poszczególne elementy składowe inwestycji, jak i jej funkcjonowanie, tj. przegrody budynku oraz ich izolację, źródła energii i ich funkcjonowanie, jak również użytkowników obiektu. Analizę prowadzono dla czynników zidentyfikowanych jako wrażliwe z punktu widzenia sektora przedsięwzięć budowlanych (do których należy analizowany projekt), wskazanych w załączniku 2.1.1 (dalej: Załącznik JASPERS) do opracowanego przez JASPERS Poradnika weryfikacji inwestycji pod względem wpływu na klimat i adaptacji do zmian klimatu w okresie programowania UE 2021-2027 (sierpień 2023 r.). Weryfikowano przy tym dla każdego z tych czynników, czy zakres analizowanego projektu (termomodernizacja) nie powoduje, że jego wrażliwość jest odmienna od wrażliwości zidentyfikowanej na poziomie sektora. Przeanalizowane w ten sposób czynniki stanowią:

- Susze / deficyt wody (w Załączniku JASPERS jako susze): Zgodnie z Załącznikiem JASPERS kluczowym elementem wrażliwości w tym zakresie jest potencjalny wpływ deficytów wody na systemy techniczne i utrzymanie budynków. O ile dla systemów technicznych związanych z energetyką budynku, jak również na jego przegrody wpływ ten jest nieistotny (ocena zero), o tyle należy uznać, że na jego użytkowników wpływ ten będzie średni (ocena na poziomie 2), choć pozostający poza zakresem wpływu inwestycji.

- Silne opady (deszcz, grad, śnieg/lód) i powódzie (w Załączniku JASPERS jako ekstremalne opady / powódzie): Załącznik JASPERS wskazuje na możliwość przeciążenia infrastruktury odwadniającej i kanalizacyjnej, a zatem – na systemy budynków, które nie stanowią przedmiotu zainteresowania analizowanego projektu. Silne opady nie powinny mieć wpływu na przegrody budynku oraz ich izolację, źródła energii i ich funkcjonowanie, jak również na użytkowników obiektu (ocena na poziomie zero). Natomiast w przypadku powodzi wpływ ten jest oczywiście uzależniony od ich intensywności, jednak istnieje potencjał (częściowego) zniszczenia przede wszystkim przegród budynku i ich izolacji (ocena na poziomie 2).

- Fale upałów / stres termiczny (w Załączniku JASPERS jako ekstremalne temperatury): Zgodnie z Załącznikiem JASPERS ekstremalne temperatury posiadają wpływ przede wszystkim na użytkowników budynku, a dokładnie – na ich komfort termiczny. Wpływ ten jednak będzie obniżany dzięki realizacji analizowanej inwestycji, która zakłada poprawę izolacji budynku. W związku z powyższym przyjęto, że projekt ma niską wrażliwość ten czynnik (ocena na poziomie 1).

- *Podnoszący się poziom mórz i intruzja wód morskich (w Załączniku JASPERS jako wzrost poziomu morza i fale sztormowe):* Załącznik JASPERS wskazuje, że w przypadku obiektów na terenach przybrzeżnych istnieje ryzyko zalania obiektów. Powodzie przybrzeżne mogą uszkadzać przegrody budynków i ich izolację, a także – potencjalnie – systemy techniczne (w tym źródła ciepła). Wrażliwość na ten czynnik oceniono zatem jako średnią (ocena na poziomie 2).

- *Promieniowanie słoneczne:* Załącznik JASPERS wskazuje, że długotrwała ekspozycja na promieniowanie słoneczne może mieć wpływ na uszkodzenie przegród zewnętrznych (a zatem i ich izolacji). Może również prowadzić do awarii systemów technicznych, choć nie wydaje się aby miało dotyczyć to źródeł energii. Sumaryczna ocena na poziomie 2.

- *Zmiany cyrkulacji wiatru, cyklon, huragan, tajfun, tornado, burza (w Załączniku JASPERS jako burze i silne wiatry):* Załącznik JASPERS wskazuje na możliwość uszkodzenia przegród zewnętrznych (a zatem i ich izolacji). Podatne na porywiste wiatry mogą być również źródła energii, a zwłaszcza panele fotowoltaiczne. Wpływ ten jest oczywiście uzależniony od ich intensywności. Wrażliwość na ten czynnik oceniono zatem jako średnią (ocena na poziomie 2).

- *Soliflukcja, osuwisko, osunięcie się ziemi, czyli subsydencja (w Załączniku JASPERS jako stabilność i osiadanie gruntu):* Załącznik JASPERS wskazuje, że osiadanie może powodować lokalne, choć poważne uszkodzenia budynków. Odnosi się to zarówno do przegród budynku oraz ich izolacji, jak również do źródeł energii i ich funkcjonowania. Zaznaczyć należy jednak, że wpływ ten jest istotny w przypadku zjawisk nagłych, a ograniczony dla zjawisk ciągłych – dlatego też oceniono go na poziomie średnim (ocena 2).

- *Pożar samoistny (w Załączniku JASPERS jako pożary roślinności):* Niekontrolowane, samoistne pożary, w przypadku objęcia nimi obiektu powodują zazwyczaj jego całkowite spalanie wraz ze wszystkimi systemami (w tym energetycznymi). Tym niemniej – zazwyczaj tereny zabudowane są w sposób szczególny chronione przed takimi zjawiskami (szczególnie istotne siły kierowane są do ograniczania rozprzestrzeniania się niekontrolowanych pożarów roślinności na obszary zabudowane). Bez względu na powyższe, wrażliwość projektu na omawiany czynnik należy określić jednak jako znaczną (ocena na poziomie 3).

Dodatkowym czynnikiem klimatycznym włączonym do analizy wrażliwości jest erozja i degradacja gleby. Przyczyną takiego postępowania jest to, że to właśnie z przedmiotu projektu, który jest niewrażliwy na ww. czynniki (nie wpływają one bowiem ani na przegrody budynku oraz ich izolację, ani na źródła energii i ich funkcjonowanie, ani na użytkowników obiektu – ocena wrażliwości na poziomie zero dla wszystkich wymienionych elementów) wynika brak podatności projektu na erozję i degradację gleby.

Analiza narażenia / ekspozycji:

Analizę prowadzono dla obecnych i przyszłych warunków klimatycznych w oparciu o scenariusze i analizę ryzyka Klimada 2.0 (klimada2.ios.gov.pl) w oparciu o scenariusz RCP8.5, tj. zgodnie z zaleceniem wynikającym z rozdziału 3 Zawiadomienia KE. Dla większości analizowanych czynników ocenę opierano o porównanie danych prognozowanych w analizowanym okresie z warunkami obecnymi. Źródłem takiego podejścia jest fakt, że analizowana inwestycja zostanie wykonana zgodnie z obowiązującymi przepisami budowlanymi i normami budowlanymi, które są dostosowane co najmniej do obecnych warunków klimatycznych.

- *Powódź (przybrzeżna, rzeczna, opadowa, od wód gruntowych):* zgodnie z analizą ryzyka dostępną w portalu Klimada 2.0, zagrożenie powodzią (w skali od 0 do 1) wynosi dla Gminy Żagań o statusie miejskim 0,125 dla lat 2021-2040 oraz 0,25 dla lat 2041-2050.

Kształtowanie się ww. wskaźnika w dolnej ćwiartce przyjętej skali uzasadnia ocenę narażenia na powódzie na poziomie zero szczególnie, że z map zagrożenia powodziowego wynika, że obiekt stanowiący przedmiot zainteresowania analizowanego projektu położony jest poza obszarami zagrożonymi powodzią (analizowano mapy o prawdopodobieństwie powodzi raz na 100 lat). Nawet w przypadku pewnej intensyfikacji zjawisk powodziowych (choć nie wynika to jednoznacznie z przytoczonych powyżej danych Klimada 2.0), narażenie powodziowe analizowanego projektu pozostaje na minimalnym poziomie.

- *Silne opady*: narażenie oceniono na poziomie zero. Zgodnie z danymi Klimada 2.0 wskaźnik intensywności opadu wynosi obecnie dla Powiatu Żagańskiego 5,1, do roku 2050 będzie się on kształtował na bardzo podobnym poziomie (wzrost o 0,1).

Przewidywana jest również zwiększona liczba dni w roku z opadem dziennym przekraczającym 20 mm, jednak w analizowanym horyzoncie czasowym nie przekroczy ona 4 dni.

- *Zmiany wzorców i rodzajów opadów (deszcz, grad, śnieg/lód) oraz zmienność opadów*. Stosunkowo niewielkie zmiany intensywności opadów (opisane w analizie czynnika „silne opady”) implikują również niewielki wpływ zmiany wzorców (spadek opadów śniegu na rzecz deszczu – dane Klimada 2.0 wskazują bowiem na spadek liczby dni z pokrywą śnieżną) – co uzasadnia ocenę na poziomie zero.

- *Fala chłodu / mróz*: narażenie oceniono na poziomie zero. Zgodnie z danymi Klimada 2.0 średnia długość fal chłodu pozostanie w analizowanym horyzoncie czasowym na praktycznie niezmiennym poziomie (zmiana nie większa niż 0,1 dnia) i nie przekroczy 5 dni w roku.

- *Promieniowanie słoneczne*: narażenie oceniono na poziomie zero. Zgodnie z danymi Klimada 2.0 roczne sumy wartości promieniowania słonecznego powinny nieco wzrosnąć (o ok. 1%) w bieżącej dekadzie, a następnie nieco spadać, oscylując wokół wartości z dekady 2011-2020. Nieznaczne zmiany natężenia promieniowania słonecznego nie powinny skutkować jakimikolwiek negatywnymi konsekwencjami dla zewnętrznych przegród budynku.

- *Zmiany i zmienność temperatury*: Wg danych Klimada 2.0 liczba dni mroźnych i bardzo mroźnych będzie w analizowanym horyzoncie czasowym wykazywać stopniową, acz ciągłą tendencję spadkową, co jest korzystne z punktu widzenia analizowanego projektu (implikuje spadek zapotrzebowania na energię cieplną termomodernizowanego obiektu). Wzrośnie nieco średnia liczba dni upalnych, jednak wzrost ten w analizowanym okresie nie powinien być większy niż średnio 4 dni w roku, a zatem nie może być on postrzegany inaczej niż minimalny. Również wzrost liczby dni gorących (średnio o 7 w roku) będzie odgrywał nieistotną rolę z punktu widzenia potencjalnego wpływu na przedmiot projektu i jego użytkowników.

- *Fale upałów / stres termiczny*: Przytoczone powyżej (w opisie dot. zmian i zmienności temperatury) dane wskazują, że wzrost narażenia w tym zakresie w analizowanym okresie będzie minimalny. W zakresie stresu termicznego i komfortu cieplnego użytkowników obiektu wskazać dodatkowo należy, że izolacja termiczna obiektu (podobnie jak elementy inwestycji dot. systemu wentylacji obiektu) ograniczy ewentualne negatywne skutki wynikające ze wzrostu temperatur. Narażenie w tym zakresie oceniono zatem na poziomie zero.

- *Zmiany cyrkulacji wiatru, cyklon, huragan, tajfun, tornado, burza*: Zerową ocenę narażenia w tym zakresie uzasadnia przede wszystkim fakt, że z danych Klimada 2.0 wynika, że w powiecie realizacji projektu nie występują i nie będą występować wiatry gwałtowne i bardzo gwałtowne (o prędkości 30 m/s i więcej). Również wiatry silne i bardzo silne (o prędkości 10-30 m/s) będą stanowić (podobnie jak obecnie) nieznaczący ułamek (poniżej 0,5%).

- *Deficyt wody i susza*: Głównymi czynnikami wpływającymi na deficyt wody i suszę są zmiany w zakresie sumy opadów (dane Klimada 2.0 wskazują na nieznaczną tendencję wzrostową w okresie analizy), ich intensywności (nieistotne zmiany w tym zakresie opisano w analizie czynnika „silne opady”) oraz temperatur (wykazywać będą tendencję wzrostową - szczegóły opisano w analizie czynnika „zmiany i zmienność temperatury”). Jednak, zgodnie z analizą ryzyka dostępną w portalu Klimada 2.0, zagrożenie suszą (w skali od 0 do 1) dla miejsca realizacji inwestycji nie jest nieznaczące i oscyluje wokół 0,3 do 0,4. Takie informacje uzasadniają ocenę narażenia na poziomie 1.

- *Pożar samoistny*: Ekspozycja na pożary samoistne jest ściśle skorelowana z ekspozycją na suszę oraz wzrostem temperatury. Jednak do tychże pożarów dochodzi z reguły na otwartych przestrzeniach. Tymczasem miejsce realizacji projektu położone jest w zabudowie, co uzasadnia brak istotności narażenia na omawiany czynnik (ocena na poziomie zero).

- *Osuwiska i subsydencja (osunięcie się ziemi)*: Ekspozycja projektu na osuwiska i subsydencję jest nieznaczająca (ocena na poziomie zero). Projekt nie jest bowiem położony na terenie czynnego osuwiska, nie jest również zlokalizowany na terenie o dużym nachyleniu terenu. Przewidywane zmiany w zakresie opadów (omówiono w ramach czynników „silne opady” i „zmiany wzorców i rodzajów opadów (deszcz, grad, śnieg/lód) oraz zmienność opadów”), a szczególnie brak wskazań do wzrostu częstotliwości opadów o charakterze katastrofalnym, również nie powinny powodować

osuwisk. Obszar realizacji projektu nie jest również na tyle zmieniony przez człowieka (np. wskutek eksploatacji górniczej), aby uzasadniać powstawanie osuwisk. Subsydencja jest natomiast zjawiskiem związanym głównie z procesami tektonicznymi. Na terenie Europy główne obszary problemowe pod tym względem występują na terenie Holandii i w Wenecji.

- *Topnienie wiecznej zmarzliny*: Nie występuje na terenie województwa lubuskiego. Oceniono na poziomie 0 zarówno dla obecnych, jak i przyszłych warunków klimatycznych.

- *Zakwaszenie oceanów i intruzja wód morskich*: województwo lubuskie położone jest w odległości ok. 120 km od brzegu Morza Bałtyckiego, wobec tego intruzja wód morskich na jego terenie nie powinna występować, również zakwaszenie oceanów nie będzie miało wpływu na jego teren. Oceniono na poziomie 0 zarówno dla obecnych, jak i przyszłych warunków klimatycznych.

- *Podnoszący się poziom mórz oraz erozja obszarów przybrzeżnych*: województwo lubuskie położone jest w odległości ok. 120 km od brzegu Morza Bałtyckiego, wobec tego podnoszący się poziom mórz nie powinien mieć jakiegokolwiek wpływu na jego teren. Na terenie województwa lubuskiego brak jest również obszarów przybrzeżnych. Oceniono na poziomie 0 zarówno dla obecnych, jak i przyszłych warunków klimatycznych.

- *Wezbranie jeziora polodowcowego*: Na terenie województwa lubuskiego nie występują lodowce, które mogłyby być źródłem wzbierającego jeziora polodowcowego. W Europie lodowce górskie występują w Górach Skandynawskich, Alpach i Pirenejach, lądolód natomiast – przede wszystkim na Islandii. Oceniono na poziomie 0 zarówno dla obecnych, jak i przyszłych warunków klimatycznych.

- *Soliflukcja*: zjawisko spływu powierzchniowego występuje przede wszystkim w obszarach o klimacie zimnym, w warunkach peryglacjalnych (obszary polarne, wysokie góry), do których nie należy województwo lubuskie. Oceniono na poziomie 0 zarówno dla obecnych, jak i przyszłych warunków klimatycznych.

- *Lawina*: województwo lubuskie nie jest położone na obszarach górskich, w których mogą występować lawiny. Oceniono na poziomie 0 zarówno dla obecnych, jak i przyszłych warunków klimatycznych.

Analiza podatności:

Analizę podatności prowadzono w sposób numeryczny (wg formuły użytej w Wytycznych JASPERS „Podstawy adaptacji do zmian klimatu, ocena podatności i ryzyka”, tj. podatność = wrażliwość x narażenie), łącząc w ten sposób wyniki uzyskane w analizie wrażliwości i narażenia.

Zasadniczy wpływ na wyniki analizy podatności implikują wyniki analizy narażenia. Nieznaczące narażenie projektu na poszczególne czynniki klimatyczne implikuje bowiem, wobec przyjętej metodologii, niską podatność na te czynniki. Dla niskiej podatności na te czynniki kluczowa jest zatem lokalizacja inwestycji, która powoduje, że intensywność (obecna i przewidywana) tychże czynników jest na tyle niska, że nie wpływa znacząco na analizowaną inwestycję. Dotyczy to następujących czynników klimatycznych: powódź (przybrzeżna, rzeczna, opadowa, od wód gruntowych), silne opady, zmiany wzorców i rodzajów opadów (deszcz, grad, śnieg/lód) oraz zmienność opadów, fale chłodu / mróz, promieniowanie słoneczne, zmiany i zmienność temperatury, fale upałów i stres termiczny, zmiany cyrkulacji wiatru, cyklon, huragan, tajfun, tornado, burza, pożar samoistny, osuwiska i subsydencja (osunięcie się ziemi), topnienie wiecznej zmarzliny, zakwaszenie oceanów i intruzja wód morskich, podnoszący się poziom mórz oraz erozja obszarów przybrzeżnych, wezbranie jeziora polodowcowego, soliflukcja, lawina. W przypadku degradacji i erozji gleby kluczowe znaczenie mają natomiast wyniki analizy wrażliwości – analizowana inwestycja nie jest bowiem zależna od ww. czynników klimatycznych (decydującą rolę gra tu zatem przedmiot inwestycji). Natomiast w przypadku deficytu wody i suszy o niewielkiej podatności przedmiotu projektu na te czynniki klimatyczny decyduje połączenie średniej wrażliwości (zależnej od przedmiotu inwestycji) oraz niewielkiego narażenia (wynikającego z lokalizacji).

Wskazać należy, że takie wyniki analizy podatności uzasadniają brak potrzeby dalszej oceny ryzyka. Analizę odporności na zmiany klimatu zakończono zatem na etapie preselekcji.

Uzupełniając należy zaprezentować **weryfikację inwestycji pod kątem neutralności klimatycznej**, wg metodyki wynikającej z wytycznych technicznych KE (Zawiadomienie Komisji Wytyczne techniczne dotyczące weryfikacji infrastruktury pod względem wpływu na klimat w latach 2021-2027 – 2021/C 373/01), a dokładnie – z rozdziału 3.2 ww. Zawiadomienia.

Analizowany projekt należy do sektora inwestycji budowlanych, zgodnie z treścią tabeli 2 Zawiadomienia KE zasadniczo nie jest zatem konieczna ocena śladu węglowego. Tym niemniej projekt zakłada instalację odnawialnych źródeł energii, które (zgodnie z tabelą 2 Zawiadomienia KE) predestynują projekt do przeprowadzenia szczegółowej analizy obejmującej ilościowe określenie emisji gazów cieplarnianych, oszacowanie wartości pieniężnej emisji gazów cieplarnianych oraz ocenę zgodności z celami klimatycznymi na 2030 r. i 2050 r.

1. Ilościowe określenie emisji gazów cieplarnianych.

Analizę przeprowadzono dla CO₂. Emisje pozostałych gazów cieplarnianych są pomijalne.

Oznaczenia (Ab, Be, Re) zgodnie z definicjami wskazanymi w Zawiadomieniu KE:

- Ilościowe określenie bezwzględnych emisji z projektu Ab = wartość docelowa wskaźnika WLWK-RCR029 „Szacowana emisja gazów cieplarnianych” = 315,5259 t CO₂/rok.

- Ilościowe określenie emisji bazowych Be = wartość bazowa wskaźnika WLWK-RCR029 „Szacowana emisja gazów cieplarnianych” = 494,7060 t CO₂/rok.

- Emisje względne Re = Ab – Be = 315,5259 t CO₂/rok – 494,7060 t CO₂/rok = - 179,1801 t CO₂/rok.

2. Oszacowanie wartości pieniężnej emisji gazów cieplarnianych. Horyzont analizy przyjęto na 20 lat, co jest zgodne z orientacyjnym okresem trwałości przedmiotu inwestycji. Wartość oszacowania w poszczególnych latach przedstawiono w poniższej tabeli. Pierwszy rok oszacowania stanowi pierwszy rok po zakończeniu realizacji projektu:

Rok	Emisje względne (t CO ₂ /rok)	Wartość (EUR/t CO ₂)*	Kurs EUR (zł/EUR)**	Wartość emisji gazów cieplarnianych (zł)
2028	-179,1801	216	4,34	-167 970,59
2029	-179,1801	233	4,34	-181 190,50
2030	-179,1801	250	4,34	-194 410,41
2031	-179,1801	278	4,34	-216 184,37
2032	-179,1801	306	4,34	-237 958,34
2033	-179,1801	334	4,34	-259 732,31
2034	-179,1801	362	4,34	-281 506,27
2035	-179,1801	390	4,34	-303 280,24
2036	-179,1801	417	4,34	-324 276,56
2037	-179,1801	444	4,34	-345 272,89
2038	-179,1801	471	4,34	-366 269,21
2039	-179,1801	498	4,34	-387 265,53
2040	-179,1801	525	4,34	-408 261,86
2041	-179,1801	552	4,34	-429 258,18
2042	-179,1801	579	4,34	-450 254,51
2043	-179,1801	606	4,34	-471 250,83
2044	-179,1801	633	4,34	-492 247,15
2045	-179,1801	660	4,34	-513 243,48
2046	-179,1801	688	4,34	-535 017,44
2047	-179,1801	716	4,34	-556 791,41

* Tabela 6 Zawiadomienia KE.

** Kurs zł/EUR pochodzi z Wytycznych dotyczących stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw. Aktualizacja – maj 2024 r., Warszawa, 13.05.2024 r.

3. Ocena zgodności z celami klimatycznymi na 2030 r. i 2050 r.

- Celem klimatycznym UE na rok 2030 jest ograniczenie emisji gazów cieplarnianych o 55% w porównaniu z poziomami z 1990 r. Analizowany projekt zakłada obniżenie emisji z obiektu objętego termomodernizacją o Re : Ab = 179,1801 t/rok : 494,7060 t/rok = 36,21%.

Obniżenie emisji wynikające z realizacji analizowanego projektu jest niższe niż wynikające z analizowanego celu klimatycznego, tym niemniej niewielka skala projektu oraz jego zgodność z warunkami brzegowymi określonymi dla renowacji budynków (np. spadek EP o min. 30%) decyduje o tym, że jest on zgodny z omawianym celem klimatycznym.

- Celem klimatycznym UE na rok 2050 jest osiągnięcie neutralności klimatycznej. Horyzont czasowy analizowanej inwestycji wykracza poza ten okres, tym niemniej wskazać należy, że w powiązaniu z innymi inwestycjami dotyczącymi ograniczenia emisji gazów cieplarnianych i/lub pochłanianiem dwutlenku węgla za pomocą rozwiązań naturalnych oraz technologicznych, obliczone powyżej obniżenie emisji z obiektu objętego termomodernizacją (szczególnie w świetle niewielkiej skali projektu oraz jego zgodności z warunkami brzegowymi określonymi dla renowacji budynków – np. spadek EP o min. 30%) tworzy warunki do współrealizacji omawianego celu klimatycznego.

II. OŚWIADCZENIE O BRAKU KONIECZNOŚCI PRZEPROWADZENIA POSTĘPOWANIA W SPRAWIE OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO I WYDANIA DECYZJI O ŚRODOWISKOWYCH UWARUNKOWANIACH

W związku z ubieganiem się o przyznanie dofinansowania ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021 - 2027 na realizację projektu oświadczam, że:

Po przeprowadzonej weryfikacji planowanego do realizacji projektu polegającego na: *(do uzupełnienia krótki opis projektu)* stwierdzam, że żadne z planowanych zadań/działań:

- nie jest ujęte w Załączniku nr I i II Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko (Dz. U. L 26 z 28.01.2012 r.),
- nie kwalifikuje się do przedsięwzięć, dla których wymagane jest uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia zgodnie z art. 59 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2023 poz. 1094 z późn. zm.),
- nie należy do inwestycji wymienionych w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (t.j. Dz.U. 2019 poz. 1839) z późn. zm.).

~~NIE DOTYCZY~~ – należy skreślić tę opcję lub skreślić cały powyższy tekst oświadczenia w pkt. II

III. OŚWIADCZENIE WNIOSKODAWCY

Oświadczam(y), że wszelkie informacje przedstawione w niniejszym dokumencie są prawdziwe, przedstawione w sposób rzetelny oraz przygotowane w oparciu o najpełniejszą wiedzę dotyczącą przedsięwzięcia wskazanego we wniosku o dofinansowanie.

Oświadczam, że jestem świadomy odpowiedzialności karnej za podanie fałszywych danych lub złożenie fałszywych oświadczeń (zgodnie z art. 47, pkt 2 Ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2021-2027).

Żagań, 02.07.2024 r.

.....
Miejscowość i data

.....
Podpis

